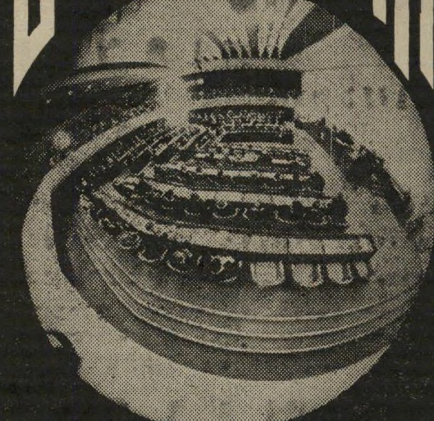

הדיעות ביניים

מאת אורי אבנרי

16 - 14 בנובמבר 1971

העיקר: לסתום

את הפה לאחרים

איננו משתדלים להיות שונים מכולם. זה קורה מעצמו. והשבוע זה קרה שוב, בוויכוח הכללי על המצב בטלוויזיה. מתמיר ועד סנה, שררה הרמוניה כללית. הכל התנהלו על השדרנים. הכל דרשו לקצץ בחופש של עורכי-התוכניות והכתבים, להטיל עליהם יתר פיקוח. המניעים היו שונים — אך הדישה היתה שווה. אהנו ודרשו את ההיפך: פחות פיקוח, יותר חופש, יותר התחרות.

היו לנו רק עשר דקות בוויכוח של ארבע שעות. מצב קשה, למי שמתווה את האופוזיציה היחידה בנר שא זה. לכן סמכתי במידה רבה על קריאות-ביניים, בחן ליוויתי את כל הנואמים האחרים.

זה התחיל עוד בנאומו-ההקדמה של יגאל אלון, השר הממונה על הטלוויזיה:

יגאל אלון: ...יש להצטער צער רב כי בלהט ה פולמוס נעשה שימוש גם בדגל של חופש העיתונות, ללא שמץ הצדקה...

אורי אבנרי: כבוד השר, מה בכל זאת גרם לי החלטה למנות עוזר למנכ"ל בענייני חדשות? על כך לא ענה השר. וחוסר התשובה היה חשוב יותר מכל מה שאמר בנאומו.

אלון היה מתון, בהשוואה לדובר הראשי של גח"ל, יוסף תמיר, שרש צימצום דראסטי של חירות השידור, חיסול כל הדעות שאינן מתאימות לגח"ל, והור פעת אנשי גח"ל מעל המסך.

יוסף תמיר: ...אולם אני מתקומם נגד ההצדדות שהטלוויזיה הנהיגה במדינת ישראל בתחום החברה וב" תחום הפוליטיקה...

אורי אבנרי: אתה היית רוצה שישימו את ה דיעות שלך, ושלא ישמעו את דיעות זולתך.

יוסף תמיר: חבר-הכנסת אבנרי, הרשה לי לר מר: כשאתה מופיע פעמיים בערב אחד על מסך הטל וויזיה — העניין נראה לי חשוד מאוד.

אורי אבנרי: אני מציע שתמנה קומיסאר שימנע גם את זה.

יוסף תמיר: ...אני חושב שצריך להיות כלל, על פיו תחלק הטלוויזיה את הזמן, שיינתן הביטוי או ההת בטאות הפוליטית ליחסי הכוחות בעם הזה, ולא לפי זה שאבנרי יודע להסתדר עם כתב זה או אחר, זה צריך להיפסק. ואתה יודע להסתדר, צריך לומר לזכותך.

אורי אבנרי: אינני מגיע לקרטולך בשטח זה.

מנחם בגין: זה רק מיקצת משבחו (של אבנרי).

ובהמשך, באותו קו בדיוק, אנשי המפד"ל:

יהודה בן-מאיר: ...לפני שבוע החליטו כמה יהודים במדינה הזאת לקיים את "יום הממזר"... כוונת יתיהם היו לפגוע בעצם ייחודו של העם היהודי. באו קומץ קטן של אנשים...

אורי אבנרי: כוונתך היא שאם יש הפגנה ברזח דיעותי, הטלוויזיה צריכה לסקר אותה. ואם יש הפגנה גנה בניגוד לפגועו, אין היא צריכה לסקר אותה. אתה הולך לפתח-תקווה ועושה מהומה, טוב שהטלוויזיה תס קר אותך.

יהודה בן-מאיר: חבר-הכנסת אבנרי, המהומה ב" פתח-תקווה (שבה הנהיגו בן-מאיר וזבולון המר הפגנה של הורים) לא כוסתה על-ידי הטלוויזיה, ובה אתה יכול להיות רגוע? אבל אותו "יום ממזר"... מצאה

* בן-מאיר טעה. התקרית שודרה.

הטלוויזיה לנכון לתת שידור עליו במשך דקות שלמות, והראתה את שולמית אלוני. את מי היא מייצגת? היא את חבר-הכנסת אבנרי ועוד אנשים...

במוצאי-שבת השתתפתי במיפגן של בני-עקיבא. הר פיעה ראש-הממשלה — והיא מייצגת לא פחות משולמית אלוני — ונתנה הצהרה מסוימת בנושא נשואין אזר" חיים, ולאן הם יובילו במדינה. מדוע לא מצאה הטל וויזיה לנכון לשדר זאת? מדוע שידרו רק אותם הדברים שאינם מייצגים אף אחד, בגלל דיעותיהם של המשדרים?

אורי אבנרי: יש בברית-המועצות טלוויזיה בדיוק כמו שאתה רוצה.

אפילו חייקה גרוסמן ממפ"ם טאה בכיוון זה:

חייקה גרוסמן: אם כתב אינו יודע להבחין בין עיקר וטפל, והוא נטפל אל הטפל, כי זה בלתי-נורמלי, והבלתי-נורמלי הוא, כביכול, המעניין...

אורי אבנרי: הבעיה היא שכימעט אין שני אנ שים הססכמים ביניהם מהו העיקר ומהו הטפל.

חייקה גרוסמן: אם כן, מדוע אתה מדבר בשם האובייקטיביות?

אורי אבנרי: מה שאמרתי עכשיו, זהו אובייקטיבי.

יתכן שהמשעשעת ביותר היתה תקרית קטנה שאיר עה בשעת נאומו של שמואל תמיר, ושלא נרשמה בפרוטוקול.

תמיר פתח בהתקפה פרועה על אנשי הטלוויזיה, שהם כולם, לדבריו, אנשי השמאל החדש, אנטי-לאר מיים, וכו' וכו'.

בלהט הדיבור פנה כמה פעמים אל "אזוני היושב ראש", מבלי לשים לב שבאותו רגע ישבה על הדוכן יושבת-ראש, טובה סנהדראי. כשהעירו את תשומת לבו לכך, התנצל.

קראתי לו: "אין דבר, זה נכון כמו כל שאר הדברים שאמרת עד כה."

המשבר בטלוויזיה פרץ, כידוע, בעיקבות כתבה בה רואיינו בשכם נשותיהם של אסירי אשקלון, אחרי המרי דה בכלא. הגישה לנושא זה, היתה דוגמה בולטת לגיי שתם הטוטאליטרית של כמה וכמה מן הנואמים:

יוסף תמיר: ...הכתב בא לשכם והקליט את כל דברי-הבלע של אשת איש אליפתח, שקבעה שבכלא אשקלון מענים אסירים. לא זה בלבד שזוהו שקר, ואין מענים אסירים בכלא אשקלון, אלא מענים אותם בירדן, בעיראק, ואולי גם במצרים. זאת לעולם לא נראה ב" טלוויזיה שלנו. אך להעליל בצורה כזאת על כלא יש" ראלי...

אורי אבנרי: מדוע לא נתנו לאנשי הטלוויזיה להיכנס לכלא?

יוסף תמיר: אני רוצה לומר לך, שאתה לא תפ ריע עלי!

ובהמשך הוויכוח:

דוב מילמן (חירות): ...בבית-כלא בני-ירדן היתה מרידה גדולה. כיצד נסתיימה? בתשעה הרגים ומיספר

תמיר

ברעם

גדול של פצועים. זהו דיכוי מרידה. האם בישראל קרה דבר כזה? האם היתה עילה או סיבה מוצדקת לראיון זה?

אורי אבנרי: חבר-הכנסת מילמן, אם המצב כל כך טוב, מדוע לא הרשו לטלוויזיה להיכנס לכלא אש קלון?

דוב מילמן: מדוע לא נכנסת הטלוויזיה למערכת שלך לצלם? גם לא ידוע לי על כך שלא נתנו לטל וויזיה להיכנס לכלא אשקלון, ואיני אחראי לכלא אשק לון. אבל אם הכוונה היא שנוסף לחטא הזה של נשות שכם היה צריך להוסיף פשע ולראיין את כל האדונים היושבים בכלא אשקלון — אני לוחץ את ידו של האח ראי לכך שלא נתנו לטלוויזיה להיכנס לכלא אשקלון.

אורי אבנרי: האם לא היה זה נכון, במדינה דמוקרטית, אחרי מאורע כמו המרידה בכלא אשקלון, שהטלוויזיה תחזיק את המידע הזה, שם, מה אומרים הסוהרים והאסירים. כך שהציבור ישמע את שני הצדדים?

דוב מילמן: אם הייתי מעוניין לגרום עוד מרידה בכלא אשקלון, הייתי מכניס לשם את הטלוויזיה. האם זה הביטוי של הדמוקרטיה?

אורי אבנרי: זהו בדיוק נושא הוויכוח.

מעניין שדווקא דוב מפלגת העבודה, משה ברעם, היה בעניין זה ליברלי יותר מאשר ה"אופוזיציה" הימנית.

משה ברעם: ...יכולנו לנצל (את שידור הראיון עם נשות שכם) לתעמולה טובה לטובת ישראל. ברגע שהאשה אמרה לאיש הטלוויזיה שציפורני האצבעות של

בעלה נעקרו, האם היה דבר קל יותר מאשר לנטוע לי אשקלון ולהגיד לאסיר: הראה את ציפורניך העקורות? זה היה משרת את מדינת ישראל. מדוע זה לא נעשה?

אורי אבנרי: מפני ששר-המישטרה לא הרשה. אתה צודק בהחלט.

משה ברעם: חבר-הכנסת אבנרי, אני משוכנע שכדי לאמת עובדה יש שר הממונה על ביצוע החוק, אם שר-המישטרה היה מתנגד — הייתי חושב זאת ל" מישהה הכי גדול. האם היה מאמץ בכיוון זה? האם מישהו חשב על כך?

אורי אבנרי: כן. אנשי הטלוויזיה חשבו על כך.

משה ברעם: בשכלי הדל והפשט, אני מבין שמעשה כזה יכול היה להוכיח שהגירסה של נשות שכם איננה נכונה.

ציונות-לאחר-מעשה

וקונויית ליפסקי

אחת התחבולות הפרלמנטריות הלגיטימיות היא לקשר עניין דיומא, שאין הממשלה מעוניינת להעלותו, להצעת-חוק מופשטת המובאת לדיון.

בשבוע שעבר רציתי להעלות בכל מחיר את פרשת ליפסקי, כדי להביע את מורת-רוחנו על הטיפול בה. הזדמנות מצויינה באה כאשר הגיש שר-המישפטים

ליפסקי

הצעת-חוק הנוגעת לעזרה המישפטית שנותנת המדינה למדינות זרות. נאחזתי בה:

אורי אבנרי: ...מבחינה עקרונית אני בעד עזרה משפטית למדינות זרות. אני בעד ביטול מחיצות טרי-טוריאליות גם בשטח המישפטי, כמו בכל שאר השט חים. אני נגד מתן מיפלט לפושעים יהודיים או אחרים, שסרחו במדינות אחרות, והבאים הנה תוך ניצול מוצאם. אני נגד ציונות רטרואקטיבית, ציונות-שלא-אחרי-מעשה, ציונות של אנשים המבצעים בארצותיהם עבירות וגם עבירות חמורות, וכאשר הם נתפסים בקרקתם, הם נזכרים לפתע שהם יהודים וציונים, ונחפזים ארצה.

אבל, כבוד היושב-ראש, דווקא מפני שעמדתי העק רוגנית בענין זה היא חריג-שמעית, אני רוצה להיות בטוח בכל מיקרה שאנחנו פועלים מתוך מניעים עקרוניים. ביושר-לב. אני רוצה למנוע כל חשש שגורלם של בני אדם מסוג זה הופך לקלף ביחסייה-חוץ של ישראל, ונחתך מתוך נחיות פוליטית וגורמים אחרים, שאינם נוגעים לצדק.

והנה יש לפנינו פרשת ליפסקי. עובדה היא שהי אשד מואסם בעבירות חמורות מאוד בצרפת, ובהתאם לעמדת העקרונית, אני רוצה בהחלט למנוע היווצרות הרושם, שמי שסרח בצרפת וביצע עבילות נגד צרפתים מוצא מקלט בישראל.

אבל נעשו דברים שהם תמוהים ומעוררים ספקות. היה הסכם הגירה בין צרפת וישראל, שלא אושרר במשך שנים רבות על-ידי צרפת. הרגל פרשת ליפסקי, נזכרה צרפת לפתע לאשרר את ההסכם, כנראה מתוך הנחה שהוא יפעל באופן רטרואקטיבי ויחול על ליפסקי. עד כאן זה עוד מובן. מה שקרה לאחר מכן נראה לי מיופקק מאוד.

לפתע באה בקשה לעזרה מישפטית מצרפת. לגבות עדות. בקשה שהיא כימעט חסרת-אחר מבחינה הגיונית. כי היה ברור מראש שליפסקי אינו חייב לדבר, אינו צריך לדבר וגם לא ידבר. הוא נקט בדרך זו, וסירב להעיד.

אם כן, לשם מה באה הבקשה הזאת? היא באה מתוך הנחה שההסכם שיאושרר בעוד שבוע-שבועיים, והצרפתים רצו למנוע במשך השבועיים האלה מר ליפסקי לצאת מן הארץ.

אם אני מתנגד לכך שאנשים, המואשמים בעבירות חמורות בחוץ-לארץ, ימצאו מקלט בישראל, אין זה אר מר שאני בעד זה שאנחנו נמסור אדם כזה באופן פסי,